

Nro. 45.

A' FELS. R. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Decembernek 2-dik napján
1800-ik esztendőben.*

B é c s.

Itt a' múlt Vasárnaponn ki-hirdettetett a'
templomokban, hogy a' jövő Vasárnaponn kezd-
ve 3 napokon, a' Felséges Urunk fegyverei-
nek meg-áldattatásokért való imátságok tartat-
nak.

Német Ország.

*Manheimban, az ott Nov. 7-dikénn költ tu-
dósítások szerént, nagyon meg ütköztek azonn,
hogy valami Frantzia szolgálatban lévő Lengyel
tsoportok, a' melyek Rohrbach és Nuszloch ne-
vű helységekben fekszenek, mind két helységek-
ben Szabadság-fákat állítottanak fel.*

Y y

Azon 180 ezer Forintokból álló summának, a' melyet a' *Nassau* háznak három ágai, u. m. *Orania*, *Usingen* és *Weilburg*, a' magok ujj békeséges Alkujok szerént fizetnek a' Frantzia Respublikának, fele részit egyedül az *Orániai* ház tartozik le-fizetni. A' Hollándiai vólt Helytartó ez szerént, mint *Orániai* Princz, mint Német Birodalmi kar és rend, már békeességben vagyon a' Frantzia Respublikával.

Katona őrizet alatt kísértették által a' Frantziák Freyburgból Straßburgba a' 7 kezeseket, t. i. a' Sz. Péteri Prélatuson, két polgári rendű személyeken és B. Baden Károlyon kívül, a' Sz. Balási, Sz. Mærgeni, és Sz. Tandperti három Káptalan Urakat, azért, hogy a' *Breysgau* Rendek a' reájok vettett adott a' Gen. *Klein* oda érkezésével, haladék nélkül, vagy kész pénzben, vagy pedig Frantzia ország béli Bánkósoktól való oly erejű kötelező levélben, le nem tették, hogy a' szerént a' summa 8 részekre oszólván, 8 részekben nyoltz hónapok alatt fizetődhesse. le. Keservesen írják ezek a' Felső Német országi levelek, hogy fegyverszünésnek ideje alatt is legkissebb tekintettel nem viseltetnek a' Frantzia Generálisok az így elnyomattatott emberiséghez.

Nagy Britannia.

Minthogy Angliában egy idő óta a' ló-ártás szer felett való módon el-hatalmazott, és e' miatt a' szarvas marha meg-kevesedett, erre nézve olyan beszéd foly, hogy a' posta lovakon kívül, minden darab lóra 20 Sterling Font (200 Forint) adó fogna vettetni: a' melyből az a' jó fogna következni, hogy a' szántásra-vetésre és egyéb iga vonásra, ökröket kénytelenítetnének a' gazdák fordítani, a' szarvas marha el-izaporodna, 's a' marha hús bővebb lenne, sőt még a' zab is meg

oltsúdna. — Hallatik, hogy a' hajporral való élést is meg fogja a' Parlamentom nem soká tiltani.

Olyan egygyezésre lépett az Angliai Országglószék az *Orániai* Princzel, hogy az Anglus zsoldonn lévő és mostan *Wight* szigetén fekvő *Hollandus* sereget, haladék nélkül Portugáliába küldhesse.

A' Király ilyen beszéd által nyitotta meg Nov. 11-dikénn a' Parlamentom' üléseit:

„*Mylordok és Urak!*

„Az én alattamvalóknak boldogságokhoz viseltető szives gondoskodásom, és azoknak a' terheknek érzése, a' mellyekkel az én népemnek szegényebb része az eleségnek mostani drágasága miatt küzködni kénytelenítettik, engemet arra határozta, hogy idejében öszsze gyűlytesselek benneteket, mint sem külömben a' szándékom lett volna. Nem lehet az én szivemnek egy kedvesebb tárgya, mint ha azt látom, hogy ti, olyan eszközöknek elő-vétetődéseket határozzátok meg, a' melyek néktek, érett meg fontolás után, a' ti bölts ítéletetek szerént ezen kegyetlen inségeknek könnyebbitésére, 's mázszori elő kerülhetéseknek megelőzésére, halznosok, és a' mi mezei gazdálkodásunknak állandó jobbulására 's öregbülésére, célóznak légyenek.

„Ítéletem szerént leg hamarább való segedelemül szolgálhat, az, ha a' gabona' mindenféle nemeknek mennél nagyobb bőséggel való behozására buzdító eszközök vétetnek elő. Hasonló segedelemül szolgálhat a' drágaságnak lejjebb szállítására, reménsegem szerént, az a' ditséretes példa adás is, a' mellyel ti magátok eddig is, a' gabonával való mértékletes élet által előlmentetek.

„Az életre szükséges külömb-külobb féle kereskedés béli dolgokról szolló törvényeket, ezen alkalmatossággal természet szerént a' ti fontos tanátskozásaitok' tárgyaivá fogják a' körülállások helyheztenni. Ha a' ti tanátskozásaitokból az fog

ki tettzeni, hogy az elztendőnek nem kedvező adakozásából származható roszszat, még tsalárd mesterkedések is öregbitették: kétség kívül fel-indulással által fogjátok látni, mely igen szükséges legyen az e' féle vilzszá-éléseknek az ő következésekre nézve való meg-elözése. Hanem, arról is meg gyözödve vagyok ellenben, hogy az e' féle tsalárd mesterkedéseket egész igyekezettel meg fogjátok különböztetni az olyan kereskedés béli rég fenn álló jó rendelésektől, a' melyek el-kerülhetetlenül szükségesek a' társasági életben arra, hogy a' kereskedés béli bőség és az én népem' élelm, jó lábann maradhassanak.

„Kedvetlenséggel szemléltétek az országnak külömb-külobb részeiben rövid időig uralkodott zürzavarokat, a' melyek az olyan rosz indulatu és béketelen emberek által gerjesztödték vólt, a' kik a' közönséges szükségét igyekeztek céljoknak el-érésére kegyetlen eszközül fel-venni. Az ilyen erőszok-tétel, kétszeres bün: egyszer, hogy öregbiti azt a' veszélyt, melyről a' panasz vagy on; mászszor, hogy meg zavarja azt az állandó tsendelléget, a' mely a' dölgos közönségnek fenn-állhatására, különösön és szükségesképpen meg-kivantatik. Azok, a' kik ezen környülállásokban önként való segedelmek és buzgóságok által, a' törvényeket és jó rendet védelmezték, számot tarthatnak az én legnagyobb ditséretem-hez.

„*Alsó Ház béli Urak!*

„A' jelen való környülállások között nem szándékom több pénz béli segedelmet kívánni tölletek, tsak a' mennyi a' Státus' rendes költségeire meg-kivantatik, mind addig, míg az egyesült országok Parlamentomai öszsze nem gyülekeznek; melyeknek hogy egész míben léteket elő-tökbe terjeszszék, meg-parantsoltam, nem kételkedvén azon, hogy azt, a' mit a' köz jó kíván, helybe hagyni hajlandók ne lennétek.

„*Mylordok és Urak!*

„Rendelést tettem, hogy terjesszék előtökbe azoknak a' költsönös nyilatkozatásoknak másaikat, a' melyek közötttem és a' Frantzia Ország-lószék között, egy békefféges alkunak kezdése végett az utóbbi alkalmatossággal folytak. Szemlélni fogjátok azokból az én egyformáju hathatós kívánságomnak szembe tűnő ujj jeleit az Europai közönséges tsendességnek lábra állítottóhatása iránt. Az én kívánságom azonközben az ellenségnek azon végzése által, hogy ő én véllem tsak tsupa magános alkudazásokba akar botsátkozni, megtsalattatott, minthogy én ebben, a' közönséges hűségnek meg bántása, és az Europa' bátorságának veszedelmeztetése nélkül, ő véllé tellyességgel egyet nem érthettem. Az én békességes hajlandóságom, és annak elérésére törekedő szorgalmatosságom, meg változhatatlan: én elle ne nem szegzem magamat, és leg kisebb hátramaradást sem teszek semmi eszközöknek, a' melyek az én koronámnak betsülletével, és az én népemnek valóságos javával meg egyező békeséget meg szerezhetik, vagy leg alább ezt közelebb hozhatják. Hanem, ha az ellenség azt, leg alább oly fel tétel alatt, hogy ha tsak t. i. én a' magam fel tételemtől, a' melyenn az egész betsefundálodna a' békeffégnak, el nem állok, tovább is megvenni meg nem szünik, bizom bennetek, hogy ezen esetben, azon törvényes és igazságos egyetértéssel és segedelemmel fogtok hozzám tovább is viseltetni, a' mellyel ezen nagy tárgyra nézve mind ez ideig viseltettetek, és a' mely által én, hálá légyen a' Gondviselésnek, ezen országnak betsülletét's bátorságát, egészzen és a' maga valóságában, mint ez ideig, megoltalmaztam.“

Az egyesült Parlamentom a' jövő 1801-dik esztendőnek 22 dik Januáriussára hivattatik össze; a' midőn már Irlándiának küldöttjei is az Angliai és Skotziai Küldöttekkel együtt Londonban fognak tanátskozni, a' *Britanniai Szigetek'*

Parlamentomának nevezete alatt. Hogy , fog e' a' Parlamentom Császári nevezetet venni magára , még nintsen meg határozva : hanem bizonyos az, hogy a' Nagy Britanniai czimerek között Frantzia országoak eddig való czimere , a' *Lilion* ki vették, és 1801-ben 1 ső Januarius-tól fogva olyan titlussal fog élni a' Nagy Britanniai Udvar, a' melyben nem fordul elő Frantzia ország.

Pruszszia.

Brigadéros Generál *Bonaparte Lajos*, Nov. 11-dikénn a' Királynál bemutatott, és 11-dikében a' *Bellevue* nevű Királyi Kastélyben a' Király' nagy atya' testvérénél *Ferdinandnál* vólt ebéden. Olyan módon nyilatkoztatta ki magát ezen ifju *Bonaparte*, hogy ez úttal csak néhány napokig szándékozik mulatni *Berlinben*, minthogy *Slésiába* a' 11-dik *Fridrich'* tsatázásai híres helyeinek meg-nézegetésekre siet. Onnét azonban ismét vizsgálá-tér *Berlinbe*, és az egész *Fársángot* ott tölti-el. A' Királyi épületnek minden ritkaságait, utazói figyelmetes szemekkel meg tekintette. — Nem valami Követségi foglalatosságban küldetett, mint hallatik, ez a' *Bonaparte* telyefféggel *Berlinbe*, hanem csak mint utazó, az *Első Konsúl'* rendelkezéséből a' tapaptalás' kedviért jár széljel; és *Pruszszia*ból még más országok felé is fogja utazását folytatni.

Frantzia Ország.

Hogy a' katonaságot az előbbeni esztendőben szenvedett sok fogyatkozások iránt ezutánra bátorságba helyhezthette a' Frantzia ország-lószék, néhány rendbéli végzéseket adott-ki. Ide tartozik, hogy a' Hadi Minister egy nyomtatott listromot adjon ki szám szerént mindi azokról a' katoná ruhákról, a' melyek a' 9-dik esztendőben

a' Respublikai seregekhez küldettettek. Az után minden csoportoknál egy-egy Hadi Tanács által vizsgálják meg, hogy valyon a' seregekhez küldetett ruha-darabok, ki-szolgáltatódottak e' miód a' katonaságnak, 's valyon jók, és haszonnehetők voltak e' ? Utoljára az egész számadásnak a' Konsulok' elejibe kell terjedtetni. Hasonló szoros számadás vétettetik a' lovaknak és az ő szerzsámaiknak ki-szolgáltatódásáról is.

Hogy a' katonák zsoldja mindenkor rendszeren ki jár asson, minden Komendáns tartozik 15 nappal előre bé-jelenteni, hogy a' következő egész hónapra mennyi zsold kívántassék az alatta lévő katonák' számára.

Elegyes Levelek.

Páris, Nov. 14 dikénn : — „

Moreau fő vezér tsakugyan meg-házasodék Párisban, és ha szintén nem *Quadaloupei* vagy *Sz. Domingoi* léánt is, de elég meszre földről valót, t. i. az *Isle de France* szigete' *Hüllot* nevű Közönséges Kormányozójának leányát vette-el, ki is most lépett 20-dik esztendejébe.“

A' *Defenseur de la Patrie* nevű Párisi Ujj-ság, a' következő rövid de ugy látszik *officiális* elő adását adta ki a' *Lünevilben* Nov. 9-dikéig folyt Congressusi környülállásoknak : — „
„*Gr. Cobenczel* (ugy mond) Oktob. 14-dikénn irt Bétsből *Talleirand* külső dolgokra ügyelő Ministerhez, hogy ő a' Bétsi Udvar' részéről a' *Lünevillébe* való menetel végett telyes hatalommal lévén fel-ruháztatva, 15-dikben el fog indulni... Ezen jelentéshez képpelt hazafi *Bonaparte Josef* is útnak indúlt Párisból Oktob. 25-dikénn ugyan-
tsak *Lünevillébe* ... *Gr. Cobenczel* 24-dikben meg-
érkezett *Lünevilbe*.... *Gen. Clarke* bizonyossá tette *Gr. Cobenczelt*, hogy, ha néhány napokat Párisban tölteni kedve vólna, azt az Első Konsúl, a' ki a' Gróf Urat a' *Campó-Formiói* alkudozások'

alkalmatosságával meg ismerte, kedvesen fogná venni. Ez a bizonyossá tétel határozta Gr. Cobenczelt arra, hogy Lüneviltől útját Párisba vegye. Oktob. 26-dikán indult útnak. Valamint Lüneviltől való érkezésükör, úgy el-indulásukör is ágyu dörgés által tiszteltetett. . . . *Voiadban* Okt. 27 dikénn a' Frantzia telyes hatalmu Congres Ministerrel *Bonaparte Joseffel* együvé találkozáván, a' Gróf jelentette ennek, hogy mi okon határozta légyen magát a' Párisba való menetelre; melyet *Bonaparte* meg értvén, visszám ment a' Gróffal ő is Párisba, a' hová 28 dikban érkeztenek meg mind ketten. Itt való mulatása, lehetetlen hogy kedves emlékezetre ne szolgáltatott volna Gr. Cobenczelnek okot. . . . Párisból Nov. 5-dikénn indultanak Lüneville felé visszám a' két Congres-Minister Urak. . . . 6-dikban szerentsésen meg érkeztenek Lüneviltől. . . . 8-dikban által adták egymásnak meg hatalmazó leveleiket: a' melynek is nem lehetett volna ennél kedvezőbb környülállások között történni. . . . Gen. Clarke az örvedetes környülállásokat a' 19-dik *Brumairnek* (Nov. 9-dikének) meg-tisztelésére fordította, melyre nézve lehető siettséggel a' kastélynak néhány szobáit ki tsinosittatván, a' Respublika' állandóságáért egy jó ebédet adott. . . . a' következő naponn (Novemb. 10-dikben) ismét elő vétődtek a' magok folyamatajok szerént az alkudozások, és ugyan az nap' estvéli 4 órakör, Gr. Cobenezel Ur a' Cs. Követséghez tartozó Titoknokot *Lichtenbourg Lefevre* Urat, mint Kurirt *Béts* felé útnak indította."

Lüneville, Nov. 13 dikán: —

„Nints képzeldés, az ide minden napokon érkező szekerek' és emberek számának meg fogására; a' ritka művesek, minden nemü-árusok' és ujjságoun kapók' lokasága, egészen egy kisebb *Páris* tsirált Lüneviltől. — A' többi idegen Követeknek érkezésit is várják még. Minden né

mű ékességek kiméltelenül gyűlnek minden felől ide.“ — Szó-tár kívántatna, hogy mind azokat az ujj módi Frantzia czifraságokat le-irhassa valaki, a' melyek *Lunevilbe*, a' mostani Congressusnak meg-tisztelésére, öfzsze hordattanak!

Hanem, vagynak még egyéb tudósításaink is. A' Frantzia Generálisok mind útban vannak viszfzá felé, ki az Olosz, ki a' Német országi táborhoz. — Sem a' *Philipsburgi*, sem az *Ulmai*, sem az *Ingolstadt* erősségek' rontása, melyek a' Német Birodalomnak, sok milliójiba kerültek, nem szünik. *Manheimből* azt itják, hogy *Philipsburgból* oda hallatnak a' mának' tsattanásaik által okoztató föld rendülések. *Ulmának* már akár melyik oldalánn bé lehet menni. *Ingolstadt*nak le rontására, tsak a' parasztság közül 6000 ember rendeltetett, pedig a' város' lakossai is meg hivattattak a' munkára, vagy inkább a' rontásra.

A' *Moniteur* azt mondja azok ellen az idegen Ujjságok ellen, a' kik azt állitják, hogy ezen várak, nem rontatódhatnának le; minthogy tsak ugy adattak által, mint zálogok; a' zálogot pedig a' maga' valóságában kellene annak idejében viszfzá adni, hogy: ezen várak az után adódván által a' Frantzia seregeknek, minekutánna az örző seregek és az ágyuzó kezületek belöllök elszállittattak, a' Frantzia Országlószék azt tétetheti már most ezekkel, a' mit a' beléjek szállittatott örző seregnek bátorságával meg-egyezőnek lenni gondól.

Calais, 10. Nov. — „

„Ide egy Kurir érkezett az éjjel. Ma reggel által indúlt Angliába. Nyolcz napok alatt már másod izben szemléltük itten ugyan ezen Kurirt. Első viszfzá érkezése után tsak 24 órát mulatott *Lunevilben*.“

Marsiliában az oda ki szállott *Máltai* örző sereg 's az ott levő katonaság és némely városi-

ak között, valami kedvetlen szó-beszéd, fel ingerlődes, 's talám az elégnél többetske bor, a' napokban olyan heves tzivakodásra adtanak vólt alkalmatóságot; hogy utóljára kevésbe múlt el, hogy nagy vérontás nem lett a' következése. Hatvan emberek vállogatódtattak vólt ki mind két részről, hogy *Brumair*' 10-dikénn reggel a' városnak egyik meg nevezett kapuja előtt a' sikonn egy egy szál kardal meg jelenjenek, és meg viaskodjanak. Szerentséjek, hogy meg tudta a' bolond czélt a' Politzia, és elejit vette, külömben rútul meg-motskólhatták vólna magokat.

Kosciusko Generálisnak egy ötse, Kapitány az *Augcreau*' táboránál, és most Frankfurtban van szállásonn.

Azt írják *Brüszszelből*, hogy a' feljebb említett Kurír, a' ki *Lünevilből* Gr. Cobenezeltől közelebről Angliába küldtetett, passust vitt egy Anglus Congres-Ministernek a' *Lünevilbe* való jöhetésre. *Bruszszei* tudositás az is, hogy egy Pétersburgból jövő Kurír ott utazott légyen *Páris* felé keresztül; 's mint gondólják a' Császár' részéről a' szározonn való Orosz fegyveres neutralitásnak ajánlását vízi a' Frantzia Országglószékhez. Sok más kivált Pruszsiai magános levelek pedig azt erőssítik, hogy *Berlin* és *Pétersburg* egyezésre léptenek vólna egymással, az iránt, hogy ezen elztendőben békeféget adjanak Európának; 's-erre a' czélra dolgozna most *Luchesini* is *Párisban*.

Nov. 9-dikétől fogva mindenek előtt nyitva vagynak *Párisban* azokkal a' régi ritkaságokkal rokott házak, a' melyek hajdonában Olosz országot nevezetellé tették. Öt egymásba nyíló paloták vagynak vélek meg-rakattatva. Ezekben állanak már most a' ritka mesterség' miveinek az örökös tsudálkozást magokhoz vont szerzeményei, mint p. o. *Laocoon*, a' *Belvedéri Apolló*, *Vénus*, 's-egyebek.

Párisban egy jól tévő ujjintézet állittatott fel,

ily nevezet alatt: *Bizonyos segedelem' helye, a' szerentsétlenek' számára.* A' ki ezen házba, bé akar vétetödni, szükség hogy vagy maga vagy más valaki ő érette, egy személyre való fundátziót tegyen, a' melyért hólta' napjáig tisztességesen tartatik. Egy személyre való fundátzióért 1080 Livrák kivántatnak. Az Első Konsúl 30 ágyakra vagy ilyen személyekre, a' felesége 25-re, *Lebrun* Konsúl 15 re, rendeltek fundátziókat. Mások is feles ajánlásokat tettek.

Necker, a' régi nevezetes Frantzia Finantz-Minister, a' ki még mind *Geneva* mellett egy jószágában lakik, közelébről 3 Kötteteből álló *Erköltsi Prédikátziókat* botsátott nyomtatásban világ' elibe; ezeket ő, a' lelkiekben való tulajdon maga épületére készítette vólt mind, hanem már most azért adta ki, hogy mások is vehessék hasznát a' mostani meg romlott világban.

Mind azok a' Pruszszus, Hollándus, és Frantzia levelek, a' melyek a' tenger partok mellől Nov. 9-dikétől fogva indúltanak, azt írják, hogy olyan rettenetes szélvész uralkodott légyen az nap, tengerenn szározonn, a' milyenre a' most élő emberek nem emlékeznek. Az erről szolló tudósításokat nem hordhatjuk mind elő. *Cambrai* mellett a' posta szekeret fel döjtvén, midön abból egy alizony ki szállott volna, azt 200 lépésnyire ragadta; más utazók, élő-fák mellé kapaszkodtak, hogy ők is ugy ne járjanak. Sok szélmalokot ölszfe rontott a' *Lille* és *Páris* között lévő Telegrafussal együtt. Az erdökben, házakban, kivált a' falukonn, és a' partok körül, 's a' kikötő helyeknél, megbetsülhetetlen károkat okozott. *Mecheln*, *Löven*, és *Wawre* városaikban (a' régi Austr. Belgiumban), több mint 70 házakat ontott-le. Az utzákat, le hányt kémények, ház fedelek, fel forgattatott szekerek, 's kotsik fedték. Egész házakat el-kapott némely falukonn a' szél minden bennük lévő emberekkel és állatokkal együtt. A' tsatórnákból az élő-fák'

tetejeikig fel tsapkodta a' vizet. A' *Schelde*' tor-
kában sok hajók nagy károkat vallottak. A'
Hollandiai levelek írják, hogy az ő partjaik kö-
rül, öszsze romladozott hajók és holt testek fe-
dezik Nov. 9-dikétől fogva a' tenger' színit. Sok
Anglus hajókat is szerentsetlenekké tett ez a' pél-
dátlan idő, kivált minthogy mostan ezek talál-
tatnak leg nagyobb számmal a' tengerek' öbleik-
ben. Hanem több tudósításokat kell még vár-
nunk ezen rettenetes napnak le rajzólhatására.

Magyar Ország.

Zemplényből: —

„Itt nállunk a' N. Vármegye' részirül a' *Fel-
álló Sereg* egy Batalion gyalogokból és egy Di-
visió lovasokból áll, a' mely már fel-ruháztat-
ván, és ideig való szállásait is el foglalván, Ga-
lantai Grof Eszterházi József Cs. Királyi Kamarás
's Fő Ispány Ur'fáradhatatlan bölts szorgalmatossá-
ga, a' minden meg kívántatóknak bé-szedése, 's-
a' Mgos Kamarás Consiliárius 1 ső és 2-dik V. Is-
pányoknak buzgó hivatal béli köteleffégeknek te-
lyesítésével, immár abba a' karba van, hogy pa-
rantsolatot vévén, egy hét alatt útnak indulhat.
A' nép szép, vállogatott; a' ruhája olyan, hogy
az országban égynek sem fog könnyen engedni;
a' lovak erősek, jól termettek. Az Insurgensek-
nek kedve nagy; melyet a' N. Vármegyebéli Ka-
roknak és Rendeknek a' ruházatra tett költség
iránt ki mutatott kimélletlen készsége lelkesített:
mint ennek a' többek között, Urunk' és a' Haza'
szeretetének tüzével lángoló régi familiájára néz-
ve is híres és nevezetes Báró *Kis Senyei Senyey*
János Ur, ki is azoknak számára, a' kiknek a'
nemes Urak közzül a' fel-kelesre készsége, de
az egész készültre tehetségek nem vólt, ezer Fo-
rintot, a' reá háromló adózáson kívül, ingyen
ajándékozott.

Példás életének 76-ik esztendejében múlt ki, e' világból Novembernek 9-dik napján a' fok tekintetben bóldog emlékezetű Zekenyi Tekintetes *Klobusiczky Pál* Úr, minekutánna Tekintetes *Pallay Ersébeth* Alízsonnyal 49 esztendőket Isten félö kegyes házossági életben töltött. vólta el. Nem adván az Isten nékiek magzatokat, több ezerekből álló szembe tűnő fundátziokat rendeltek valamint *Debretzenben* a' Papi és Nemes, szegény szüleiktől meg folytatott árváknak neveltetésekre, mind pedig *S. Patakonn* a' Helv. Vallásonn lévő Kolégyomban nevelendő ifjaknak, 's néhány Ekklesiák' Lelki-tanítóinak, 's-Professornak számokra.

* * *

Rácz Istvánnak

A' Nemes Magyar fel-áll'ttakhhoz intézett Éneke,
minekutánna

A' Frantzia Nemzettel kötött Fegyvernyugvás
fel-mondattatott.

Bétsben 1800.

* * *

Ad arma, *nunc fortes*, ad arma!
Dulce, & decorum est pro patria mori.
Horat.

* * *

Mi harsog úgy Mársnak mezején megint?
Új háború — Vulkán kalapál vasat;
'S már szerte széjjel, görbe, 's éles
Fegyver'tek, Magyarok, tsörögnek.
Tí, mint midőn a' barna, dagadt, 's esöss
Felhők' ölébül Menykövek hullanak:
Vagdalni, és halmot siettek
Gyözni tanúlt karotokkal hányni.

Tí, Márs' piatszán félni tudatlanok.
 De élni még, és halni tudók kegyes
 Király'tokért —, 's Kódrust *) követni
 Készek erőls hazabéli szívvel!!
 Im'! Zeng a' *Harsány'* tárogató' szava:
 A' vad szabadság' Angyala veszszen el. —
 Bellóna zászlókat lobogtat,
 'S tart tenyerén diadalmi Laurust.
 Zászló alá hát — Titeket illet ez —
 Párduttzos Arpád' hív maradékai!
 Mert tí, halál közt, kardra kelvén,
 Coclesek meg haladni tudtok.
 Tí bennetek még Attila' vére forr.
 Készüllyetek-fel, 's mennyetek hát hamar!
 Ah! nyerni, melly szép 's nagy ditsőség,
 Győzedelem koszorút, halál közt.
 Hozzátok, O nagy Bajnokok! állanak
 Sergekkel a' Német Birodalmiak;
 A' vér' piattzán vinni, 's győzni,
 A' felesültt erejű Cseh-ekkel.
 Egy lélek, egy szív, 's tántorodatlan hit,
 A' véres úton leszsz Kalaúzótok,
 Ország-'s Királyért! élet' óltó
 Vas szerezetek mikoron süvölténd.
 Előre készül drága Jutalmatok
 A' vártt ditsőség' szent Palotáiban. —
 Mellyért ha most buzdítani lantom
 Még nem elég eleven szavával:
 Buzdítson óh! hát Zrínyi' ditső neve,
 'S zöld ággal híres régi Vitézeink:
 Nádasdiak, győző Kemények,
 Húnyadiak, Turiakkal együtt:
 Hogy, mérge rettegjen, 's menedékhelyét
 Ne lássa a' Frantz — Austria' földjein. —
 Agyú dörög, jelt fújnak, hartzra!
 Rajta serény Magyarók' Vitezi!

---

*) *Codrus pro Patria non timidus mori.*

J e l e n t é s.

Közelgetvén ezen hanyatló századnak utolsó esztendeje a' maga végéhez, alázatos kötelességünknek esmerjük mi is az Olvasó Publicum előtt arról jelentést tenni, hogy a' kiknek a' jövő fél esztendőben a' Magy. Kurirnak olvasására kedvek leszen, fel küldvén annak fél esztendőre való taksaját, az 5. forintokat, hozzánk illyeten titulus alatt: *An die K. K. Hof Oberst Post-Amt-Zeitung Expedition à Wien. Pro Magyar Kurir mit 5 Gulden*, idejekoránt jelentsék magokat. Ebben az esztendőben gyakorta meg történt, hogy ámbár mind a' levél, mind újságaink taksája jókor fel küldetett: még is mindazáltal egy, két, sőt három hónapig se vehették Erd. Előfizető Uraink a' magok újságaikat, némellyeknek pedig a' Magy. Kurir helyett a' Magy. Hirmondó, 's a' helyett a' Magy. Kurir küldetett; sem az egyik, sem a' másik hibának nem vólunk mi okai, hanem azok, a' kiknek kezekhez jöttek leg elsőben a' levelek, és a' kiknek a' lett vólna szoros kötelességek, hogy az originális leveleket minékiünk mingyárt ki küldjék, és e' két Magy. Újságokat egymással fel ne tseréljék, a' melly miatt vagy magok az Erd. Előfizető Urak, vagy az újságokat constitualó Posta Hivatalok bosszuságot, bajt, és alkmatlanságot ízenvednek; mi pedig épen nem erdemlett vigyazatlansággal vádoltatunk. Arra való nézve, hogy ha ennek-utánna, a' fent említett hibák között egyik, vagy a' másik meg történne, leg ottan vagy az előfizető Urak vagy a' Posta Hivatalok, minket, és nem mást, 's ízokott titulusaink alatt küldött leveleik által tudósítsanak arról bennünket, szorosan fel jegyézven leveleikben azt a' napot, a' mellyen újságaink taksaját az ide való Cs. K. udvari leg főbb Posta Hivatalhoz fel küldötték, mi, tehetségünk szerezént igyekezni fogunk a' történt hibát el igazítani. Azok pedig, a' kiknek, nem a' kívánt újságok küldetnek, mingyárt az első, vagy második darab újság vételekor, azon újságok Íróinak jelentsék a' dolgot, a' kiknek

újságaikat kivánnyak, egyfzersmind a' vett újság darabokat is küldjék vissza.

Azt sem tagadjuk, (és ha tagadnánk is, meg táfofnának bennünket a' hozzánk küldetett sok panaszló levelek) hogy ebben az elztendőben igen rendeletletlenül jártak újságaink. De ennek sem mi, hanem azok vóltak a' valóságos okai, a' kik újságainknak ki készítetések, a' melly, végre ennekelötte 6. 7. söt ha rövid vólt az idő 8. személy is meg kívántatott, két emberre bizták, ezek pedig elégtelenek lévén az újságoknak illendöképen való bé copertazásokra és le ragasztásokra, holtöb, hol kevesebb darabok vissza maradtak, és a' következett posta napokon küldettek el. Mivel ez az expeditziónak modja mind a' Fels. Aerariumnak mind minékünk káros vólt. Erd. Olvasóinknak pedig méltó panaszra szolgáltatott alkalmatosságot; azon fogunk igyekezni, hogy valamiképen az ennekelötte való elztendökben, ugy a' következendökben is, a' typografiában magunk szemei előtt, 's magunk embereink által készítődjenek el, 's ideje korán küldődjenek a' Posta Házhöz újságaink. Ha néha előre el nem látott bajok miatt hátra maradnának, mint a' múlt October és November hólnapokban egynéhány ízor meg történt, arról botsánatot kérni, és reménységünk szerént nyerni is fogunk Erd. Olvasóinktól.

* * *

Jegyzés. A' közelébb költ Kurirnak 694-dik oldalán elő forduló Magyar országi cikkelyben, az 1. szám alatt sokat ki hagyott vólt a' szedönk, melyre nézve így kell olvasni:

„1. Tisztelendő ó Hiten lévő V. Esperest *Vizsánik János* Urnak szép belső tehettsége, melyet gyakorta prédikálásában, de főképpen Sz. György napján meg-mutatott minden hajlongás nélkül, mellyben meg mutatta, a' köllég előtt, hogy Sz. Györgyöt nem imádjuk, ugymond, azzal, hogy az ő Innepét szenteljük, hanem sokféle virtusaiért tiszteletképpen azért emlegetjük, hogy mások is az ő jó példait kövessék.“